IL-PROĊEDURA BAĠITARJA

Mit-Trattati tal-1970 u tal-1975 'l hawn, ir-rwol tal-Parlament ssaħħaħ b'mod gradwali fil-proċess baġitarju. It-Trattat ta' Lisbona ta lill-Parlament l-istess saħħa tal-Kunsill fir-rigward tal-baġit kollu tal-UE.

IL-BAŻI ĠURIDIKA

— L-Artikolu 314 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) u l-Artikolu 106a tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika;

— L-Artikoli 36 sa 52 tar-Regoli Finanzjarji (ir-Regolament (UE, EURATOM) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, EURATOM) Nru 1605/2002[1]);

— Il-Ftehim Interistituzzjonali (FII) bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba approvat mill-Parlament fid-19 ta' Novembru 2013 u mill-Kunsill fit-2 ta' Diċembru 2013[2], wara l-qbil politiku milħuq bejn il-Presidenti tal-Parlament, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni fis-27 ta' Ġunju 2013.

L-OBJETTIVI

L-eżerċizzju tas-setgħat baġitarji jikkonsisti fl-istabbiliment kemm tal-ammont globali u d-distribuzzjoni tan-nefqa annwali tal-UE, kif ukoll l-introjtu meħtieġ biex ikoprihom, u mill-eżerċizzju ta' kontroll fuq l-implimentazzjoni tal-baġit. Il-proċedura baġitarja nnifisha tinvolvi t-tħejjija u l-adozzjoni tal-baġit (1.4.1 għad-dettalji dwar l-introjtu, 1.4.2 għad-dettalji dwar in-nefqa, 1.4.3 għad-dettalji dwar il-QFP, 1.4.4 għad-dettalji dwar l-implimentazzjoni u 1.4.5 għad-dettalji dwar il-kontroll baġitarju.)

DESKRIZZJONI

A. Sfond

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill flimkien jifformaw l-awtorità baġitarja. Qabel l-1970, is-setgħat baġitarji kienu mogħtija biss lill-Kunsill; Il-Parlament kellu biss rwol konsultattiv. It-Trattati tat-22 ta' April 1970 u tat-22 ta' Lulju 1975 żiedu s-setgħat baġitarji tal-Parlament:

— It-Trattat tal-1970, filwaqt li żamm id-dritt tal-Kunsill li jieħu d-deċiżjoni finali dwar 'in-nefqa obbligatorja' li tirriżulta mill-obbligi tat-Trattat jew minn atti adottati b'konformità mat-Trattat, ta lill-Parlament d-dritt li jieħu deċiżjoni finali dwar 'in-nefqa mhux obbligatorja', li inizjalment kienet tammonta għal 8 % tal-baġit;

[1]ĠU L 298, 26.10.2012, p. 1.
[2]ĠU C 373, 20.12.2013, p. 1.

— It-Trattat tal-1975 ta d-dritt lill-Parlament li jirrifjuta l-baġit kollu kemm hu.

Sakemm it-Trattat ta' Lisbona daħal fis-seħħ, il-Kunsill u l-Parlament involvew ruħhom f'żewġ stadji ta' qari matul il-proċedura baġitarja, li fi tmiemha l-Parlament seta' jew jadotta l-baġit jew jirrifjutah kollu kemm hu.

L-ebda modifiki sostanzjali ma ġew introdotti mit-Trattati sussegwenti sakemm saru l-bidliet ewlenin implimentati mit-Trattat ta' Lisbona. It-Trattat ta' Lisbona daħħal proċedura baġitarja iktar sempliċi u trasparenti (kodeċiżjoni baġitarja). Il-modifiki jitnisslu primarjament mit-tneħħija tad-distinzjoni bejn in-nefqa obbligatorja u n-nefqa mhux obbligatorja, li tippermetti t-trattament ugwali tal-infiq kollu taħt l-istess proċedura. Il-proċedura ġiet simplifikata iktar, b'qari wieħed f'kull istituzzjoni, abbażi tal-abbozz ta' baġit ippreżentat mill-Kummissjoni.

B. L-istadji tal-proċedura

L-Artikolu 314 tat-TFUE jistabbilixxi l-istadji u l-iskadenzi li għandhom jiġu rrispettati matul il-proċedura baġitarja. Madankollu, kull sena, l-istituzzjonijiet jaqblu dwar kalendarju 'prammatiku' fi żmien debitu qabel il-bidu tal-proċedura baġitarja abbażi tal-prattika attwali.

1. L-ewwel stadju: l-istabbiliment tal-abbozz ta' baġit mill-Kummissjoni

Il-Parlament u l-Kunsill stipulaw linji gwida dwar il-prijoritajiet għall-baġit. Il-Kummissjoni tfassal l-abbozz ta' baġit u tgħaddih lill-Kunsill u lill-Parlament sa mhux aktar tard mill-1 ta' Settembru (skont l-Artikolu 314(2) tat-TFUE, iżda sal-aħħar ta' April jew sal-bidu ta' Mejju skont l-iskeda prammatika). Il-Kummissjoni tista' timmodifika l-abbozz ta' baġit fi stadju aktar tard sabiex tqis żviluppi ġodda, iżda mhux aktar tard mill-mument li fih il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni (ara hawn taħt) jiltaqa'.

2. It-tieni stadju: l-istabbiliment tal-pożizzjoni tal-Kunsill dwar l-abbozz ta' baġit

Il-Kunsill jadotta l-pożizzjoni tiegħu dwar l-abbozz ta' baġit u jgħaddiha lill-Parlament sa mhux aktar tard mill-1 ta' Ottubru (skont l-Artikolu 314(3) tat-TFUE, imma sal-aħħar ta' Lulju skont l-iskeda prammatika). Il-Kunsill irid jinforma lill-Parlament bis-sħiħ dwar ir-raġunijiet li wassluh sabiex jadotta l-pożizzjoni tiegħu.

3. It-tielet stadju: Qari tal-Parlament

Il-Parlament għandu 42 ġurnata biex jagħti r-reazzjoni tiegħu. Matul dak il-perjodu, il-Parlament jista' jew japprova l-pożizzjoni tal-Kunsill jew jirrifjuta li jieħu deċiżjoni, fejn f'dak il-każ il-baġit jitqies li huwa finalment adottat, jew inkella l-Parlament jista' jadotta emendi b'maġġoranza tal-membri komponenti tiegħu, fejn f'dak il-każ l-abbozz emendat jintbagħat lura lill-Kunsill u lill-Kummissjoni. Il-President tal-Parlament, bi ftehim mal-President tal-Kunsill, irid imbagħad isejjaħ minnufih laqgħa tal-Kumitat ta' Konċiljazzjoni.

4. Ir-raba' stadju: laqgħa tal-Kumitat ta' Konċiljazzjoni u adozzjoni tal-baġit

Mill-jum li fih jitlaqqa', il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni (kompost mir-rappreżentanti tal-membri tal-Kunsill u minn numru ugwali ta' rappreżentanti tal-Parlament) ikollu 21 ġurnata biex jaqbel dwar test konġunt. Biex jagħmel hekk, huwa jrid jieħu d-deċiżjoni tiegħu b'maġġoranza kwalifikata tal-membri tal-Kunsill jew tar-rappreżentanti tagħhom u b'maġġoranza tar-rappreżentanti tal-Parlament. Il-Kummissjoni tieħu sehem fil-proċeduri tal-Kumitat ta' Konċiljazzjoni u tieħu l-inizjattivi kollha meħtieġa bl-iskop li tirrikonċilja l-pożizzjonijiet tal-Parlament u tal-Kunsill.

Jekk il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni ma jasalx għal ftehim dwar test konġunt fil-21 ġurnata msemmija hawn fuq, il-Kummissjoni għandha tressaq abbozz ta' baġit ġdid. Jekk il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni jaqbel dwar test konġunt sal-iskadenza, il-Parlament u l-Kunsill imbagħad

ikollhom 14-il ġurnata mid-data ta' dak il-ftehim biex japprovaw it-test konġunt. It-tabella li ġejja tagħti sommarju tar-riżultati possibbli fi tmiem dan il-perjodu ta' 14-il ġurnata.

Il-Proċess ta' approvazzjoni tat-test konġunt tal-Konċiljazzjoni

	Il-Parlament	Il-Kunsill	L-eżitu
Pożizzjoni dwar it-test konġunt **+ = adottat** **= irrifjutat** **Xejn = l-ebda deċiżjoni meħuda**	+	+	Test konġunt adottat
		–	Possibilment, jingħata sostenn lill-pożizzjoni tal-Parlament[3]
		L-ebda	Test konġunt adottat
	L-ebda	+	Test konġunt adottat
		–	Abbozz ta' baġit ġdid mill-Kummissjoni
		L-ebda	Test konġunt adottat
	–	+	Abbozz ta' baġit ġdid mill-Kummissjoni
		–	Abbozz ta' baġit ġdid mill-Kummissjoni
		L-ebda	Abbozz ta' baġit ġdid mill-Kummissjoni

Jekk il-proċedura titlesta b'suċċess, il-President tal-Parlament jiddikjara li l-baġit ġie adottat definittivament. Fil-każ li sal-bidu tas-sena finanzjarja ma jkun intlaħaq l-ebda ftehim, tiġi applikata sistema ta' dodiċeżmi proviżorji sakemm jintlaħaq ftehim. F'dan il-każ, somma ekwivalenti ta' mhux aktar minn parti waħda minn tnax tal-approprjazzjonijiet baġitarji għas-sena finanzjarja preċedenti tista' tintefaq f'kull xahar fir-rigward ta' kull kapitolu baġitarju. Dik is-somma, madankollu, ma tridx tkun aktar minn parti minn kull tnax tal-approprjazzjonijiet previsti fl-istess kapitolu tal-abbozz ta' baġit. Madankollu, skont l-Artikolu 315 tat-TFUE, il-Kunsill, fuq proposta tal-Kummissjoni, jista' jawtorizza nefqa akbar minn parti waħda minn tnax (skont l-Artikolu 16 tar-Regoli Finanzjarji) sakemm il-Parlament, fi 30 ġurnata, ma jiddeċidix li jnaqqas in-nefqa awtorizzata mill-Kunsill.

5. Baġits supplimentari u emendatorji

F'ċirkostanzi inevitabbli u f'każijiet eċċezzjonali jew imprevedibbli (skont l-Artikolu 41 tar-Regoli Finanzjarji), il-Kummissjoni tista' tipproponi abbozz ta' baġits emendatorji li jemendaw il-baġit adottat fis-sena kurrenti. Dawn il-baġits emendatorji huma suġġetti għall-istess regoli bħall-baġit ġenerali.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

A. Is-setgħat mogħtija mill-Artikolu 314 tat-TFUE

Fl-1970, il-Parlament kiseb id-dritt li jieħu d-deċiżjoni finali dwar in-nefqa mhux obbligatorja. Il-proporzjon tan-nefqa mhux obbligatorja żdied minn 8 % tal-baġit tal-1970 għal aktar minn 60 % tal-baġit tal-2010, l-aħħar sena li fiha saret id-distinzjoni. Bit-tneħħija tad-distinzjoni bejn in-nefqa obbligatorja u dik mhux obbligatorja (TFUE), il-Parlament issa għandu setgħat konġunti mal-Kunsill fuq in-nefqa kollha tal-baġit. Il-pożizzjoni tal-Parlament tista' titqies iżjed b'saħħitha minn dik tal-Kunsill, billi l-Kunsill qatt ma jista' jimponi baġit kontra r-rieda tal-Parlament, filwaqt li l-Parlament jista' f'xi ċirkustanzi jieħu d-deċiżjoni finali u jimponi baġit kontra r-rieda tal-Kunsill (ara B.4 hawn fuq). Madankollu, pjuttost improbabbli, u jkun aħjar li jingħad li, b'mod ġenerali l-proċedura baġitarja l-ġdida fil-biċċa l-kbira bbażata fuq kodeċiżjoni ġenwina (għalkemm speċifika) bejn il-Parlament u l-Kunsill, bl-istess kundizzjonijiet għat-

[3]Dan iseħħ jekk il-Parlament jikkonferma xi wħud mill-emendi preċedenti tiegħu jew kollha kemm huma, filwaqt li jaġixxi b'maġġoranza tal-Membri komponenti tiegħu u bi tlieta minn kull ħames voti mitfugħa. Jekk il-Parlament ma jiksibx il-maġġoranza meħtieġa, il-pożizzjoni miftiehma fit-test konġunt tiġi adottata.

tnejn, u li tkopri n-nefqa kollha tal-Unjoni. Il-Parlament irrifjuta l-baġit kollu kemm hu f'żewġ okkażjonijiet (f'Diċembru 1979 u f'Diċembru 1984) minn meta kiseb is-setgħa li jagħmel dan fl-1975. Skont ir-regoli l-ġodda miftiehma fit-Trattat ta' Lisbona, il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni tliet darbiet ma rnexxilux jilħaq ftehim (il-baġit tal-2011, tal-2013 u tal-2015). Fit-tliet każijiet, l-abbozz ta' baġit ġdid ippreżentat mill-Kummissjoni, li rrifletta kważi kompromess fil-konċiljazzjoni, ġie finalment adottat.

Fil-każ tal-baġit tal-2018, it-tliet istituzzjonijiet laħqu ftehim fil-Kumitat ta' Konċiljazzjoni li seħħ fit-18 ta' Novembru 2017, segwit mill-adozzjoni tal-pożizzjoni tal-Kunsill dwar l-abbozz ta' baġit ġdid fit-30 ta' Novembru u l-votazzjoni tal-plenarja fil-Parlament fl-istess ġurnata. In-negozjaturi qablu dwar pakkett ta' kompromess ta' EUR 160.1 biljun f'impenji u ta' EUR 144.7 biljun f'pagamenti. Il-baġit tal-2018 jiffoka fuq l-ispinta għat-tkabbir, l-investimenti u l-ħolqien tal-impjiegi, l-appoġġ għall-impjiegi taż-żgħażagħ, kif ukoll jindirizza l-isfidi tal-migrazzjoni u tas-sigurtà.

B. Il-Ftehimiet Interistituzzjonali dwar id-dixxiplina baġitarja (FII) u l-oqsfa finanzjarji pluriennali (QFP) (1.4.3)

Wara tilwim ripetut dwar il-bażi ġuridika għall-implimentazzjoni tal-baġit, l-istituzzjonijiet adottaw dikjarazzjoni konġunta fl-1982, li stipulat ukoll miżuri li ġew imfassla biex jiżguraw il-finalizzazzjoni b'inqas xkiel tal-proċedura baġitarja. Din kienet segwita minn sensiela ta' Ftehimiet Interistituzzjonali li jkopru l-perjodi li ġejjin: 1988-1992, 1993-1999, 2000-2006 u 2007-2013. Dawn il-ftehimiet suċċessivi pprovdew qafas ta' referenza interistituzzjonali għall-proċeduri baġitarji annwali u tejbu b'mod konsiderevoli l-mod li bih taħdem il-proċedura baġitarja.

Il-Ftehim Interistituzzjonali daħal fis-seħħ fit-23 ta' Diċembru 2013[4]. Dan għandu l-għan li jiffaċilita l-proċedura baġitarja annwali u jikkomplementa d-dispożizzjonijiet tar-regolament tal-QFP (li sar regolament vinkolanti, b'limiti massimi vinkolanti), l-aktar fir-rigward tal-istrumenti speċjali barra mill-QFP. Dawn id-dispożizzjonijiet jikkonċernaw l-istrumenti speċjali li ġejjin: ir-Riżerva ta' Għajnuna f'Emerġenza, il-Fond ta' Solidarjetà tal-Unjoni Ewropea, l-Istrument ta' Flessibbiltà, il-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni u l-Marġini ta' Kontinġenza.

Għalkemm il-QFP ma jissostitwixxix il-proċedura baġitarja annwali, il-Ftehimiet Interistituzzjonali introduċew forma ta' proċedura baġitarja ta' kodeċiżjoni li tippermetti li l-Parlament jasserixxi r-rwol tiegħu bħala fergħa sħiħa tal-awtorità baġitarja, li jikkonsolida l-kredibbiltà tiegħu bħala istituzzjoni u li jindirizza l-baġit lejn il-prijoritajiet politiċi tiegħu. It-Trattat ta' Lisbona u r-Regoli Finanzjarji jistipulaw ukoll li l-baġit annwali għandu jirrispetta l-limiti massimi definiti fil-QFP, filwaqt li dan tal-aħħar irid jirrispetta l-limiti massimi stabbiliti fid-deċiżjoni dwar ir-riżorsi proprji.

C. Is-Semestru Ewropew

Fis-7 ta' Settembru 2010, il-Kunsill għall-Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji approva l-introduzzjoni tas-"Semestru Ewropew", ċiklu ta' koordinament tal-politika ekonomika fil-livell tal-UE bl-għan li jintlaħqu l-miri tal-Ewropa 2020; Dan huwa perjodu ta' sitt xhur kull sena, li matulu l-politiki baġitarji u strutturali tal-Istati Membri jiġu rieżaminati biex jinstabu kwalunkwe inkonsistenza u żbilanċi emerġenti. Abbażi tal-valutazzjoni ekonomika analitika, il-Kummissjoni tipprovdi gwida/rakkomandazzjonijiet politiċi lill-Istati Membri, li jirrigwardaw ir-riformi fiskali, makroekonomiċi u strutturali. L-għan tas-Semestru Ewropew huwa li jsaħħaħ il-koordinazzjoni meta d-deċiżjonijiet baġitarji ewlenin ikunu għadhom qed jitħejjew fil-livell

[4]ĠU C 373, 20.12.2013, p. 1.

nazzjonali. Minbarra l-koordinazzjoni bejn il-baġits nazzjonali, il-Parlament Ewropew qed jaħdem ukoll biex jisfrutta s-sinerġiji u jsaħħaħ il-koordinazzjoni bejn il-baġits nazzjonali u l-baġit tal-UE.

Rita Calatozzolo
10/2018